

peter smik

Golden Age / Zlatý vek

keramika
ceramics

14. 6. – 30. 9. 2025,
Synagóga – Spišské Podhradie

Výstava pod záštitou primátora
Mesta Spišské Podhradie
– Michala Kapustu

„Keramika je o večnom skúšaní a sklo je alchýmia... Vzťahy, život, príroda. To sú momenty, ktoré nesú v sebe silu, akú sa snažím zaznamenať. Nepracujem dlhodobo na nejakej téme, nerozvíjam jeden motív, život prináša nové pocity a niečo z nich chcem trvalo zachytiť.“

Peter Smik

Tvorba Petra Smika – spišského keramikára, vychádza z umeleckého spracovania rôznorodého materiálu ako kamenina, porcelán a sklo, ktoré rozmanitými technologickými postupmi premieňa na keramické a sklenené plastiky: tie napriek svojej zložitosti nepopierajú tradičnú úlohu keramiky. Gro tvorby tvoria komorné a monumentálne objekty s použitím jemnej i hrubej kameniny a porcelánu, vypaľovaných v peci. Okrem keramiky sa venuje tvorbe sklenených objektov, pri ktorých využíva „fusing“ (tavenie skla) a výrobu vitráží.

Výstava uvádza premiérový výber z komornej tvorby, s akcentom na diela z posledného obdobia, s konotáciami na dobu, v ktorej žijeme. Symbolický názov centrálnej inštalácie **Golden Age / Zlatý vek** (2025) reflektuje pády a vzostupy „zlatého veku“. Odkazuje na Chryseon Génos – tichú architektúru spomienok na vek, keď zem rodila sama od seba a ľudia žili v súlade s rytmom hviezd. Drevený objekt s chaoticky poukladanými krabicami ukrýva zlaté dutiny – svetlá minulosti, ktorú si len matne pamätáme. V ich útrobach stoja figúry z hlíny – tieň bytostí, ktoré kedysi kráčali krajinou mieru a bezčasia. Ich obrysy sú ako ozveny ným a pastierov z Arkádie, zrodené z ticha. „Zlato vo vnútri nehovorí o hodnote, ale o svetle, ktoré v nich pretrváva. Každá krabica je kaplnkou dávneho veku – roztriešteného, a predsa prítomného. Dielo nie je rekonštrukciou mýtu, ale jeho dychom. Je to pozvanie spomaliť, načúvať a v tienistých postavách objaviť to, čo prežilo aj veky železa.“

Inštaláciu dopĺňajú keramické sochy **Anjeli Apokalypsy** (2019), ktoré sú metaforou proporčného dávania i brania. Autor uvádza: „Anjeli sa svojimi krídlami pridŕžavajú okrajov imaginárnej misky. Krídla sú prenikavé ako márnosť, perie ostré ako pazúry; symbolicky ponúkajú zmysly, emócie, vieru i nádej.“

Cyklos obrazov **Frozen Blue** (2024) je metaforou na zastavenie sa v okamihu večnosti, spomienkou na krásu, vytesanú zo svetla i chladu. „Tento za-mrznutý kvet je obrazom doby, v ktorej ľudia žiaria navonok, no vo vnútri zostávajú nedotknutí teplom ľudskosti. Priehľadné lupene sa vrstvia ako nesplnené sľuby, hliníkový podklad – chladný, odťažitý, odráža svet, kde blahobyt nedokáže zahriať srdcia.“

Objekty **Kamene** (2025) odkazujú na biblické „prach si a na prach sa obrátiš“ (Genesis, 3:19). „Kamene nehovoria. Ale kto sa zastaví a počúva, možno začuje: „Nehovor, kto som. Pozri, že som.“ Diela pripomínajú, že v hĺbke nie sme viac než prach, no práve v tom je naša rovnosť.“

Keramická socha **Krížom slamku nepreložíš** (2025) je symbolom tichej neochoty: neprekročiť hranicu, hoci by stačilo len pohnúť slamkou. „Je to ticho, ktoré pripomína, koľko toho sa dá nevykonať. Telo z hlíny, duša z mlčania.“

Autor, zastúpený v zbierke Galérie umelcov Spiša, sa popri umeleckej tvorbe aktívne podieľa na výtvarnom živote východného Slovenska nielen ako vystavujúci umelec, ale aj ako edukátor, organizátor výstav a rezidenčných umeleckých pobytov. V rámci aktivít občianskeho združenia Annogallery spolu s manželkou Katarínou realizuje množstvo workshopov a výstav, putujúc s keramickým kruhom nielen po regióne, ale aj za jeho hranice, neúnavne prezentujúc „posolstvo zeme“, s cieľom zdieľať voľnú kreativitu „spečatenú hlinou“. Formovanie hlíny je totiž účinnou arteterapiou a tak ako ostatné druhy výtvarného umenia, aj keramika sa stáva prostriedkom, ktorým môžeme objavovať seba i svet a vytvárať medzi nimi nový vzťah.

Mgr. Lucia Benická – kurátorka výstavy

O AUTOROVI

Peter Smik sa narodil v r. 1968 v Poprade, žije a tvorí v neďalekej Hôrke. Venuje sa voľnej a užitočnej tvorbe, realizuje workshopy keramiky a podieľa sa na výtvarných projektoch. Štúdium absolvoval na Strednej priemyselnej škole v Poprade a Strednej umelecko-remeselnej škole v Prahe. Ďalšie štúdium keramiky a práce so sklom absolvoval na rôznych stážach v Česku a v Nemecku, napr. v r. 2004 – Spracovanie plochého skla Tiffany technikou a Tavenie skla v Čechách, v r. 2008 – Papierový porcelán v Grenzhausen v Nemecku, v r. 2009 – Tlač na keramiku na Akadémii Karlsruhe v Nemecku, v r. 2009 – Škola keramiky v Čechách. Smik vystavuje doma i v zahraničí. Jeho práce sú zastúpené vo verejných a súkromných zbierkach na Slovensku, v Maďarsku, Francúzsku, Nemecku, Švajčiarsku, Poľsku a v Českej republike.

www.petersmik.com

Kurátorka: Lucia Benická – Galéria umelcov Spiša

Grafika: Ivana Babejová – Galéria umelcov Spiša

Produkcia: Mestské kultúrne centrum

v Spišskom Podhradí v spolupráci s autorom
a Galériou umelcov Spiša – kultúrne zariadenie
Košíckého samosprávneho kraja

O VÝSTAVE
ABOUT EXHIBITION

www.kulturapodhradie.sk | www.gus.sk

